

UCHWAŁA NR XIV.100.K.2019
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W SZCZECINIE

z dnia 17 kwietnia 2019 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Nr V/32/2019 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie poboru niektórych podatków i opłat w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 506), art. 11 ust. 1 pkt 5 oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwala, co następuje:

§ 1. Stwierdza się nieważność § 2 pkt 3 i pkt 12 uchwały Nr V/32/2019 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie poboru niektórych podatków i opłat w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso, z powodu istotnego naruszenia przepisów art. 25 a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Uchwała Nr V/32/2019 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie poboru niektórych podatków i opłat w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso – przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w dniu 20 marca 2019 r. przez Wojewodę Zachodniopomorskiego – została objęta postępowaniem nadzorczym na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zgodnie z którym właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy Ordynacja podatkowa.

We wstępnej ocenie Kolegium Izby przedmiotowa uchwała budziła wątpliwości co do zgodności z przepisami prawa, w szczególności ustawy o samorządzie gminnym z uwagi na udział w głosowaniu radnych, którzy winni wyłączyć się od głosowania ze względu na ich interes prawny.

W związku z powyższym, wszczęto postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały, a o wszczętym postępowaniu powiadomiono

Przewodniczącego Rady Gminy Wierzchowo pismem z dnia 5 kwietnia 2019 r. (znak: K.0010.179.MD.2019). W treści pisma wskazano, że w posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 17 kwietnia 2019 r. ma prawo uczestniczyć upoważniony przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, a do czasu zakończenia wszczętego postępowania przysługuje prawo wnoszenia wyjaśnień.

Kolegium Izby ostatecznie zbadało wymienioną uchwałę na posiedzeniu w dniu 17 kwietnia br. Przedstawiciele gminy nie skorzystali z przysługującego im prawa wniesienia wyjaśnień, ani też z prawa uczestniczenia w posiedzeniu.

Kolegium Izby zważyło, co następuje.

Uchwała Nr V/32/2019 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie poboru niektórych podatków i opłat w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso, w sposób istotny narusza prawo, co implikuje stwierdzenie nieważności części tej uchwały.

Zgodnie z art. 6 ust. 12 i art. 19 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1445, z późn.zm.), art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1892, z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2017 r. poz.1821, z późn.zm.), rada gminy – w drodze uchwały – może zarządzić pobór podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego od osób fizycznych oraz opłaty targowej w drodze inkasa oraz wyznaczyć inkasentów i określić wysokość wynagrodzenia za inkaso.

Rada Gminy Wierzchowo, korzystając z przedmiotowego uprawnienia, zarządziła pobór ww. podatków i opłat w drodze inkasa (§ 1), wyznaczyła inkasentów dla poszczególnych sołectw (§ 2) oraz ustaliła wysokość ich wynagrodzenia od sumy zainkasowanych i terminowo wpłaconych kwot podatków i opłat (§ 3).

Zgodnie § 2 uchwały na inkasentów dla poboru podatków i opłat Rada Gminy wyznaczyła sołtysów, co wynika z uzasadnienia do uchwały. Imiona i nazwiska inkasentów sołectw Żabinek i Sośnica są tożsame z imionami i nazwiskami radnych Rady Gminy Wierzchowo.

Kolegium Izby powzięło wątpliwość czy osoby wyznaczone na inkasentów i radni głosujący nad przedmiotową uchwałą to te same osoby. W toku postępowania nadzorczego, Skarbnik Gminy Wierzchowo poinformowała, że dwie osoby pełnią jednocześnie funkcję sołtysów i radnych Gminy Wierzchowo, jak również, że brali oni udział w głosowaniu nad przedmiotową uchwałą. Tak więc udział radnych w głosowaniu stanowi okoliczność bezsporną potwierdzoną m.in. wyciągiem z protokołu, z którego wynika, że sesja Rady odbyła się w pełnym składzie i wszyscy obecni radni głosowali za podjęciem uchwały.

Przepis art. 25a ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że radny nie może brać udziału w głosowaniu w radzie ani w komisji, jeżeli dotyczy ono jego interesu prawnego. Określono zatem instytucję wyłączenia radnego od udziału w głosowaniu.

Interes prawny to interes chroniony przepisami prawa, wypływający z przepisów ustrojowych, przepisów prawa materialnego i przepisów prawa procesowego. Każdy z tych przepisów może bowiem kształtować uprawnienia i obowiązki jednostki. Pod pojęciem interesu prawnego należy rozumieć osobisty, konkretny i aktualny prawnie chroniony interes, który może być realizowany na podstawie określonego przepisu, bezpośrednio wiążący się z indywidualnie i prawnie chronioną sytuacją strony. Wobec powyższego w ocenie Kolegium nie może budzić żadnych wątpliwości zasada, zgodnie z którą radny nie może brać udziału w głosowaniach w sprawach, które dotyczą jego osoby, z uwagi na to, że z mocy wskazanego wyżej art. 25 a cyt. ustawy podlega wyłączeniu. Interes prawny w omawianym kontekście dotyczy także sytuacji, w której podejmowana uchwała ustanawia radnego inkasentem z prawem do pobierania wynagrodzenia za inkaso, którego wysokość również ta uchwała reguluje. Uchwała dotyczy tym samym bezpośrednio uprawnień i obowiązków radnego, o charakterze majątkowym, związanych z uzyskiwaniem wynagrodzenia za pełnienie obowiązków inkasenta.

Powyższe znajduje oparcie w orzecznictwie sądów administracyjnych m.in. wyrok WSA w Poznaniu z dnia 24 maja 2018 r., sygn. akt: I SA/Po 179/18; Wyrok WSA w Gliwicach z dnia 21 września 2015 r. sygn. akt: I SA/Gl 510/15; wyrok WSA w Gliwicach z dnia 5 listopada 2014 r.; sygn. akt: I SA/Gl 1069/14).

W tym stanie rzeczy Kolegium orzekło jak w sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.